



DATOS IDENTIFICATIVOS

Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación infantil

| | | | | |
|-----------------------|---|--------|-------|--------------|
| Materia | Educación: Novas tecnoloxías aplicadas á educación infantil | | | |
| Código | O05G110V01103 | | | |
| Titulación | Grao en Educación Infantil | | | |
| Descritores | Creditos ECTS | Sinale | Curso | Cuadrimestre |
| | 6 | FB | 1 | 1c |
| Lingua de impartición | Castelán Galego | | | |
| Departamento | Didáctica, organización escolar e métodos de investigación | | | |
| Coordinador/a | Doval Ruiz, María Isabel | | | |
| Profesorado | Doval Ruiz, María Isabel | | | |
| Correo-e | mdoval@uvigo.es | | | |

Web

| | |
|------------------|---|
| Descrición xeral | <p>Esta materia cumpre un papel fundamental derivado do seu carácter instrumental e formativo:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ten un carácter instrumental porque traballa as competencias necesarias para o manexo das tecnoloxías como ferramentas para a busca, o tratamento, a organización e a representación da información. Neste senso, serve de apoio a outras materias do plano de estudos - Ten un carácter formativo porque ofrece unha nova visión de cómo ensinar e cómo aprender na escola dentro da sociedade da información e o coñecemento. <p>Nesta materia terás a oportunidade de coñecer, analizar e valorar cal é o novo papel do profesor, dos alumnos e dos elementos que configuran o acto didáctico, cal é a nova maneira de ensinar e aprender coa tecnoloxía. Así coñecerás, entre outras cousas, novos recursos didácticos con base tecnolóxica, cómo deseñar e elaborar materiais didácticos empregando a tecnoloxía, qué estratexias de traballo empregar coas novas tecnoloxías na escola,...</p> <p>Por último, como mestre será necesario que sexas capaz de axudar ós teus alumnos a desenvolverse neste novo entorno tecnolóxico pero cunha visión crítica e reflexiva, que lle permita descubrir nas tecnoloxías unha ferramenta non só para o ocio e o tempo de lecer, senón tamén para a súa formación como cidadáns libres e responsables.</p> |
|------------------|---|

Competencias de titulación

| | |
|--------|--|
| Código | |
| A4 | Proporcionar ás alumnas e aos alumnos recursos para fomentar a convivencia na aula e fóra dela e abordar a resolución pacífica de conflitos. Saber observar sistematicamente contextos de aprendizaxe e convivencia e saber reflexionar sobre eles |
| A7 | Coñecer as implicacións educativas das tecnoloxías da información e a comunicación e, en particular, da televisión na primeira infancia |
| A9 | Coñecer a organización das escolas de educación infantil e a diversidade de accións que comprende o seu funcionamento. Asumir que o exercicio da función docente debe perfeccionarse e adaptarse aos cambios científicos, pedagóxicos e sociais ao longo da vida |
| A11 | Reflexionar sobre as prácticas de aula para innovar e mellorar o labor docente Adquirir hábitos e destrezas para a aprendizaxe autónoma e cooperativa e promovelos nos estudantes |
| A12 | Comprender a función, as posibilidades e os límites da educación na sociedade actual e as competencias fundamentais que afectan aos colexios de educación infantil e aos seus profesionais. Coñecer modelos de mellora da calidade con aplicación aos centros educativos |
| B1 | Capacidade de análise e síntese |
| B2 | Capacidade de organización e planificación |
| B5 | Coñecemento de informática |
| B6 | Capacidade de xestión da información |

| | |
|-----|--------------------------|
| B9 | Traballo en equipo |
| B13 | Razoamento crítico |
| B15 | Aprendizaxe autónoma |
| B21 | Motivación pola calidade |

Competencias de materia

| Resultados previstos na materia | Resultados de Formación e Aprendizaxe | |
|--|---------------------------------------|-------------------------------------|
| - Analizar o contexto da actual sociedade da información e reflexionar sobre o novo contorno social e educativo que xeran as Tecnoloxías da Información e a Comunicación (TICs), dando lugar á necesidade de adquirir novas competencias persoais e profesionais. | A9 A11 | B2 B6 B9 B13 B15 B21 |
| - Analizar as linguaxes audiovisuais e as súas implicacións educativas. | A7 | B1 B6 |
| - Construír unha base de coñecementos, actitudes e habilidades técnicas útiles para o futuro mestre no desenvolvemento da súa actividade profesional que lle permitan unha axeitada utilización dos recursos tecnolóxicos ao seu alcance, analizando e reflexionando sobre as implicacións que a devandita utilización ten no deseño e desenvolvemento curricular. | A7 A9 A11 | B2 B5 B6 B9 B15 B21 |
| - Ser quen de buscar, seleccionar e avaliar ou deseñar e construír materiais didácticos en soporte tecnolóxico adaptados ás características dos alumnos e dos contidos de aprendizaxe, así como de realizar unha proposta didáctica de integración curricular en contextos específicos. | A7 A11 | B2 B5 B6 B15 |
| - Adquirir as habilidades necesarias para o manexo técnico, a produción de materiais e a utilización didáctica dos diversos medios e recursos tecnolóxicos: cámara fotográfica, cámara de vídeo, videoproxector, ordenador, impresora, escáner e Internet, etc. | A7 | B5 B6 B15 |
| - Adquirir as habilidades necesarias para unha axeitada xestión da información con fins educativos: busca, selección, tratamento, organización e representación da información. | A7 A11 | B5 B6 B15 |
| - Reflexionar criticamente sobre os determinantes sociais, psicolóxicos e ideolóxicos dos procesos de comunicación e formación mediados por tecnoloxía. | A7 A11 | B5 B6 B15 |
| - Desenvolver as capacidades de colaboración, participación activa e traballo en equipo como instrumentos básicos da formación como futuros docentes, e tomar conciencia de que o ensino é un labor de equipo. | A7 A11 | B5 B6 B9 B15 |
| - Traballar autonomamente, cun posicionamento académico e unha actitude investigadora ante os procesos educativos en xeral e a educación virtual ou e-learning, en particular. | A7 | B5 B6 B15 |
| - Fomentar experiencias de iniciación ás tecnoloxías da información e da comunicación. | A7 | B5 B6 B15 |
| - Abordar a análise de campo mediante metodoloxía observacional empregando tecnoloxías da información, documentación e audiovisuais. | A4 A7 | B1 B5 B6 |
| - Analizar e incorporar de forma crítica as cuestións máis relevantes da sociedade actual que afectan á educación familiar e escolar: impacto social e educativo das linguaxes audiovisuais e das pantallas. | A7 A12 | B1 B6 B9 B15 |

Contidos

| Tema | |
|---|---|
| PARTE TEÓRICA | 10 temas |
| Tema 1: As TIC na sociedade da información | 1.1. Alfabetización tecnolóxica e competencia dixital 1.2. Impacto social e educativo da cultura audiovisual e dixital 1.3. Papel dos centros educativos na sociedade da información |
| Tema 2: A integración das TIC en contextos educativos | 2.1. Factores que inflúen na súa integración 2.2. Perspectivas curriculares e modelos de integración das TIC 2.3. Proxectos europeos, nacionais e galegos de implantación das TIC nos centros 2.4. m-learning (mobile learning) e o movemento BYOD (Bring Your Own Device) nos centros educativos. |

| | |
|---|--|
| Tema 3: Recursos multimedia para a educación | 3.1. Concepto, clasificación e características dos multimedia educativos 3.2. Funcións e orientacións para o uso didáctico do multimedia educativo 3.3. Selección e avaliación de multimedias educativos. 3.4. Deseño e elaboración de materiais didácticos multimedia. |
| Tema 4: Recursos web para a educación | 4.1. Ferramentas de comunicación en educación 4.2. Aplicacións educativas da Web 2.0 4.3. Metodoloxías de traballo con Internet na aula: webquest, cazas do tesouro... |
| Tema 5: Novas posibilidades educativas e desafíos na rede | 5.1. Seguridade da infancia en Internet 5.2. Entornos virtuais de ensinanza-aprendizaxe 5.3. Traballo colaborativo con TIC 5.4. Realidade aumentada |
| Tema 6: A linguaxe audiovisual e os medios de comunicación de masas | 6.1. Lectura de imaxes. A imaxe dixital. 6.2. A televisión e a publicidade na aula. 6.3. Outros medios de comunicación de masas na aula. |
| Tema 7: Utilización educativa do vídeo e do cine | 7.1. Funcións do vídeo na ensinanza 7.2. Metodoloxía, uso e explotación didáctica dos vídeos 7.3. Integración do cine en educación |
| Tema 8: Inclusión educativa con apoio das TIC | 8.1. As tecnoloxías de apoio a diversidade: tipoloxías e funcións. 8.2. Criterios para a súa inclusión no curriculum. 8.3. Ventaxas e criterios para o uso das TIC na inclusión do alumnado. |
| Tema 9: Novos recursos TIC para os procesos de ensino- aprendizaxe | 9.1. Do libro de texto ao libro dixital 9.2. Metodoloxía de traballo coa pizarra dixital interactiva (PDI) na aula 9.3. Espazos TIC: aula de informática, ordenador na aula ou aprendizaxe ubicua |
| Tema 10: A avaliación e a titoría a través das TIC | 10.1. O portafolio e a rúbrica para a avaliación e seguemento de aprendizaxes 10.2. A acción titorial mediada por TIC |

PARTE PRÁCTICA

Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedimentais relacionadas coa materia. Desenvólvense a través das TIC de xeito autónomo en espazos especiais con equipamento especializado. As prácticas, que se concretarán na primeira semana de clase en función dos coñecementos previos dos alumnos e a disponibilidad de recursos, serán proxectos de traballo individuais ou en pequeno grupo e xirarán en col dos seguintes eixos:

1. Ferramentas para o traballo colaborativo en rede.
2. Análise e selección de materiais e recursos educativos en formato dixital
3. Planificación e deseño de materiais e recursos educativos en formato dixital
4. Ferramentas para a titoría, xestión e organización do centro e aula.
5. Periódico escolar dixital
6. TV e radio dixital escolar
7. Dispositivos móbiles na aula (tablets, smartphone, iPod...) e BYOD
8. Protección de datos e seguridade da infancia en Internet
9. Realidade aumentada
10. Libros electrónicos
11. Stop-motion
12. Mapas sonoros xeo-referenciados
13. Robótica en educación infantil
- 14 Calquera outro relacionado coa materia e previamente negociado coa profesora

O produto final será un E-PORTFOLIO que se elaborará ao longo do cuadrimestre e que deberá conter, entre outros, a colección ou recompilación en formato dixital de cada unha das tarefas e reflexións que cada alumno irá ensamblado, mantendo e coidando.

O resultado final da parte práctica será defendido oralmente ao final do cuadrimestre. Dita sesión incluírá a defensa dunha parte do proxecto en inglés e unha sesión póster.

Planificación

| | Horas na aula | Horas fóra da aula | Horas totais |
|-----------------------------------|---------------|--------------------|--------------|
| Traballos de aula | 2 | 4 | 6 |
| Titoría en grupo | 2 | 10 | 12 |
| Prácticas en aulas de informática | 30 | 45 | 75 |

| | | | |
|--|------|------|----|
| Sesión maxistral | 16.5 | 16.5 | 33 |
| Cartafol/dossier | 2 | 14 | 16 |
| Probas de tipo test | 0.5 | 3.5 | 4 |
| Probas de resposta longa, de desenvolvemento | 0.5 | 3.5 | 4 |

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

| | Descrición |
|-----------------------------------|---|
| Traballos de aula | O estudante desenvolve exercicios ou proxectos vinculados a cada un dos temas. |
| Titoría en grupo | Entrevistas que o alumnado mantén co profesorado da materia para asesoramento/desenvolvemento de actividades da materia e do proceso de aprendizaxe. Van encamiñadas a guiar todo o proceso de aprendizaxe proporcionando documentación, resolvendo dúbidas, orientando traballos, corrixindo propostas, etc. |
| Prácticas en aulas de informática | Actividades de aplicación dos coñecementos a situacións concretas e de adquisición de habilidades básicas e procedementais relacionadas coa materia. Desenvólvense a través das TIC de forma autónoma. A última práctica consistirá na exposición e defensa dos traballos desenvolvidos e unha sesión póster. |
| Sesión maxistral | Exposicións sobre contidos da materia, bases teóricas e/ou directoras dun traballo, exercicio ou práctica a desenvolver individual ou en grupo. |

Atención personalizada

| Metodoloxías | Descrición |
|-----------------------------------|--|
| Traballos de aula | Atención personalizada a demanda do alumnado, nas sesións específicas previstas para iso e mediante o horario de titoría sinalado. |
| Prácticas en aulas de informática | Atención personalizada a demanda do alumnado, nas sesións específicas previstas para iso e mediante o horario de titoría sinalado. |

Avaliación

| | Descrición | Cualificación |
|--|---|---------------|
| Traballos de aula | Tarefas de ampliación de contidos da materia e realización de actividades vencellados ás clases teóricas | 10 |
| Prácticas en aulas de informática | Produción das actividades prácticas de laboratorio. | 25 |
| Cartafol/dossier | Resultados das actividades prácticas de laboratorio en formato e-portfolio. Inclúe a defensa e a exposición do produto final e a sesión póster. | 25 |
| Probas de tipo test | Probas tipo test e de resposta breve sobre os contidos teóricos da materia. | 30 |
| Probas de resposta longa, de desenvolvemento | Probas tipo tema ou de resposta longa sobre os contidos teóricos da materia | 10 |

Outros comentarios sobre a Avaliación

- Para superar a materia é necesario ter unha puntuación mínima na teoría (2'5 puntos sobre 5) e nas prácticas (2'5 puntos sobre 5). As competencias non adquiridas na convocatoria de xuño serán avaliadas na de xullo e, de no superarse, non se gardarán as notas para o curso seguinte.

- Para ser calificados/as a través da avaliación continua requírese a asistencia do alumnado, ó menos, ó 70% das sesións prácticas e teóricas respetivamente. Outras situacións excepcionais que merezan un trato específico analizaranse no seu momento.

- As datas de realización do exame final-oficial, que realizará obrigatoriamente o alumnado non asistente para superar a materia serán as que figuran no calendario de exames da Facultade.

- O lugar de publicación das calificacións e da revisión será no taboleiro de anuncios do despacho do profesorado responsable e/ou na Plataforma Tema-Faitic ou en calquera outro espazo dixital que se lle especifique. Se o alumno/a non o especifica durante a primeira semana de clase, enténdese que da o seu permiso para que os seus datos (nome completo e DNI) aparezan nos listados de notas, tanto en Faitic como noutro espazo. A data de revisión será a publicada pola facultad ou no seu defecto polo profesorado.

- Segundo a normativa vixente, con independencia da súa asistencia ou non as clases, o alumnado gozará de condicións equivalentes de avaliación.

Na Web da Facultade pódese consultar día/hora/lugar do examen (apartado *datas exames*).

Bibliografía. Fontes de información

Raposo Rivas, M., **Novas tecnoloxías aplicadas a educación: aspectos técnicos e didácticos**, 2002,
Martínez Figueira, M.E. (coord), **TIC para a inclusión do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo**, 2013,
Cebrian De la Serna, M.; Gallego Arrufat, M.J., **Procesos educativos con TIC en la sociedad del conocimiento**, 2011,
Raposo Rivas, M. e Martínez Figueira, M.E. (coord), **As TIC e as súas aplicacións na aula: misión posible**, 2012,

Libros:

Un completo listado de revistas, bases de datos, canais en Youtube e outros recursos electrónicos serán facilitados durante a primeira semana de clase a través da plataforma de teleformación da Universidade de Vigo.

Recomendacións

Outros comentarios

RECOMÉNDASE: 1) Asistencia continua ás sesións de teoría e prácticas. A asistencia considérase fundamentalmente para o seguimento da materia por parte do alumnado e para a avaliación, por parte dos docentes, do grao de desenvolvemento das capacidades instrumentais e procedimentais. Máis de 3 faltas supón a presentación obrigatoria do alumno/a ao exame práctico da materia. 3 ou menos faltas terán que recuperarse do modo acordado coa profesora. 2) Dominio da informática a nivel usuario, o que supón o manexo de aplicacións de carácter xeral (por exemplo, un tratamento de textos, unha base de datos e un programa de presentacións), do correo electrónico e Internet. 3) Actitude favorable e receptiva para a experimentación e exploración das posibilidades que ofrecen as tecnoloxías no eido educativo. 4) Que o alumnado non asistente o comunique o antes posible para determinar as alternativas metodolóxicas e de avaliación que se van seguir. 5) Emprego efectivo e ético da tecnoloxía móbil na aula. 6) Dispor de conta en Gmail e Uvigo 7) Dispor de conta en Dropbox
